

فهرست مطالب

پیشگفتار نویسنده..... ۱۵

فصل اول

اشکال واکنش اجتماعی در برابر جرم

مبحث اول: مجازات..... ۲۱

گفتار اول: مفهوم و پیشینه مجازات..... ۲۱

گفتار دوم: ویژگی‌های مجازات..... ۲۴

الف) تعیین و اعمال مجازات از سوی جامعه..... ۲۴

ب) ناخوشایندی..... ۲۵

پ) خفت‌بار بودن..... ۲۶

ت) تساوی و یکسان بودن مجازات..... ۲۷

ث) معین و متناسب بودن..... ۲۹

گفتار سوم: اهداف مجازات..... ۳۰

الف) نظریه استحقاقی (سزاگرایی)..... ۳۳

۱- نقدهای وارده به نظریه..... ۳۵

۲- پاسخ‌های داده شده به نقدها..... ۳۵

ب) نظریه فایده‌گرایانه..... ۳۷

۱- ایجاد رعب و هراس..... ۳۸

۲- اصلاح و بازپروری..... ۴۳

۳- سایر اهداف..... ۴۷

۶ □ حقوق جزای عمومی (۳)

- ۴۹..... پ) نظریه تلفیقی
- ۵۱..... ت) اهداف مجازات در اسلام
- ۵۳..... ۱- حد
- ۵۵..... ۲- قصاص
- ۵۵..... ۳- تعزیر
- ۵۶..... ۴- دیه
- ۵۷..... مبحث دوم: اقدامات تأمینی و تربیتی
- ۵۷..... گفتار اول: مفهوم و پیشینه اقدامات تأمینی و تربیتی
- ۶۱..... گفتار دوم: ویژگی‌های اقدامات تأمینی و تربیتی
- ۶۱..... الف - نگرش به آینده به جای گذشته
- ۶۳..... ب - برخورداری از هدف اصلاح یا بازدارندگی به جای ارعاب یا آزارسانی
- ۶۴..... ج - تحقیرآمیز نبودن
- ۶۴..... د- نامعین بودن اقدامات تأمینی و تربیتی و امکان تجدیدنظر در آن
- ۶۶..... گفتار سوم: اهداف اقدامات تأمینی و تربیتی
- ۶۸..... مبحث سوم: مقایسه مجازات و اقدام تأمینی و تربیتی و چگونگی جمع بین آنها
- ۶۹..... گفتار اول: وجوه اشتراک مجازات و اقدام تأمینی و تربیتی
- ۶۹..... الف) قانونی بودن
- ۷۲..... ب) شخصی بودن
- ۷۴..... پ) تساوی
- ۷۵..... گفتار دوم: وجوه تمایز مجازات و اقدام تأمینی و تربیتی
- ۷۵..... الف) توجه کمتر به مسئولیت اخلاقی در اعمال اقدام تأمینی و تربیتی
- ۷۶..... ب) عدم تسری برخی از عوامل مؤثر در مجازات به اقدامات تأمینی و تربیتی
- ۷۷..... پ) اعطای اختیار به مقامات اداری برای اعمال اقدامات تأمینی و تربیتی

فصل دوم

طبقه‌بندی مجازات‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی

- مبحث اول: طبقه‌بندی مجازات‌ها ۸۱
- گفتار اول: طبقه‌بندی مجازات‌ها برحسب نوع ۸۱
- گفتار دوم: طبقه‌بندی مجازات‌ها برحسب موضوع ۹۰
- الف) مجازات‌های سالب حیات ۹۰
- ب) مجازات‌های بدنی ۹۷
- پ) مجازات‌های مالی ۱۰۱
- ۱- جزای نقدی ۱۰۳
- ۲- ضبط یا مصادره اموال ۱۰۷
- ت) مجازات‌های محدودکننده آزادی ۱۱۱
- ۱- حبس ۱۱۱
- ۲- تبعید ۱۱۹
- ۳- اقامت اجباری در محل معین ۱۲۰
- ۴- منع از اقامت در محل یا محل‌های معین ۱۲۰
- ث) مجازات‌های سالب حق ۱۲۱
- ج) مجازات‌های رسواکننده یا سالب حیثیت ۱۲۴
- گفتار سوم: طبقه‌بندی مجازات‌ها برحسب اصلی یا غیراصلی بودن ۱۲۵
- الف) مجازات‌های اصلی ۱۲۵
- ب) مجازات‌های تکمیلی ۱۲۹
- پ) مجازات‌های تبعی ۱۳۳
- مبحث دوم: طبقه‌بندی اقدامات تأمینی و تربیتی ۱۳۵
- گفتار اول: طبقه‌بندی اقدامات تأمینی و تربیتی برحسب نوع ۱۳۵
- الف) اقدامات تأمینی شخصی ۱۳۵
- ب) اقدامات تأمینی عینی ۱۳۸
- گفتار دوم: طبقه‌بندی اقدامات تأمینی و تربیتی برحسب هدف ۱۳۹

- الف) اقدامات تأمینی حمایتی و تربیتی..... ۱۳۹
- ب) اقدامات تأمینی حمایتی و درمانی..... ۱۴۰
- پ) اقدامات تأمینی مراقبتی و بازدارنده..... ۱۴۱
- گفتار سوم: طبقه‌بندی اقدامات تأمینی و تربیتی برحسب موضوع..... ۱۴۱
- الف) اقدامات تأمینی بدنی..... ۱۴۲
- ب) اقدامات تأمینی محدودکننده آزادی..... ۱۴۲
- پ) اقدامات تأمینی مالی..... ۱۴۳
- ت) اقدامات تأمینی سالب حق..... ۱۴۴
- ث) اقدامات تأمینی رسواکننده..... ۱۴۵

فصل سوم

تعیین مجازات و اعمال آن

- مبحث اول: شیوه‌های تعیین مجازات از سوی قانونگذار..... ۱۴۷
- مبحث دوم: تبدیل مجازات‌ها..... ۱۵۸
- گفتار اول: تبدیل یک نوع مجازات به مجازات دیگر..... ۱۵۹
- گفتار دوم: تبدیل حبس به سایر مجازات‌های جایگزین حبس..... ۱۶۰
- الف) چگونگی اختیار دادگاه در تعیین مجازات جایگزین حبس..... ۱۶۱
- ۱- موارد الزامی بودن حکم به مجازات جایگزین حبس..... ۱۶۱
- ۲- موارد اختیاری بودن حکم به مجازات جایگزین حبس..... ۱۶۳
- ۳- موارد ممنوعیت حکم به مجازات جایگزین حبس..... ۱۶۳
- ب) انواع مجازات‌های جایگزین حبس..... ۱۶۵
- ۱- دوره مراقبت..... ۱۶۵
- ۱-۱- تعریف..... ۱۶۵
- ۱-۲- دستورات دادگاه برای دوره مراقبت..... ۱۶۵
- ۱-۳- مدت دوره مراقبت..... ۱۶۶
- ۲- خدمات عمومی رایگان..... ۱۶۷

فهرست مطالب □ ۹

- ۱-۲- تعریف و انواع ۱۶۷
- ۲-۲- مدت ارائه خدمات ۱۶۷
- ۳- جزای نقدی ۱۶۹
- ۴- جزای نقدی روزانه ۱۷۰
- ۵- محرومیت از حقوق اجتماعی ۱۷۱
- پ) روش تعیین و اجرای مجازات جایگزین حبس ۱۷۲
- ت) تقلیل یا تشدید مجازات جایگزین حبس ۱۷۳
- ث) تکلیف قرار تأمین و نظارت قضایی ۱۷۳
- مبحث سوم: اسباب تخفیف مجازات (کیفیات مخفیه) ۱۷۴
- گفتار اول: جهات تخفیف ۱۷۵
- الف) گذشت شاکی یا مدعی خصوصی ۱۷۶
- ب) همکاری متهم ۱۷۷
- پ) اوضاع و احوال خاص مؤثر در ارتکاب جرم ۱۷۹
- ت) اعلام متهم قبل از تعقیب یا اقرار مؤثر وی در حین تحقیق و رسیدگی ۱۸۲
- ث) ندامت، حسن سابقه و یا وضع خاص متهم ۱۸۲
- ج) کوشش متهم به منظور تخفیف آثار جرم یا اقدام وی برای جبران ضرر و زیان ناشی از آن ۱۸۵
- چ) خفیف بودن زیان وارده به بزه‌دیده یا نتایج زیانبار جرم ۱۸۶
- ح) مداخله ضعیف شریک یا معاون در وقوع جرم ۱۸۷
- گفتار دوم: میزان تخفیف ۱۸۹
- مبحث چهارم: اسباب و علل تشدید مجازات (کیفیات مشدده) ۱۹۳
- گفتار اول: علل اختصاصی تشدید مجازات ۱۹۴
- الف) علل نوعی ۱۹۴
- ب) علل شخصی ۱۹۵
- گفتار دوم: علل عمومی تشدید مجازات ۱۹۷
- الف) تعدد جرم ۱۹۷

۱۰ □ حقوق جزای عمومی (۳)

- ۱- تعدد جرایم موجب حد ۱۹۷
- ۲- تعدد جرایم موجب قصاص یا دیه ۱۹۸
- ۳- تعدد جرایم دارای مجازات‌های از انواع مختلف ۱۹۹
- ۴- تعدد جرایم موجب تعزیر ۲۰۱
- ب) تکرار جرم ۲۱۲
- ۱- تکرار جرایم موجب حد ۲۱۲
- ۲- تکرار جرایم موجب تعزیر ۲۱۳
- ۲-۱- شرایط شمول مقررات تکرار جرم ۲۱۴
- ۲-۲- میزان تشدید مجازات تکرار جرم ۲۱۵
- مبحث پنجم: نحوه اعمال مجازات ۲۲۰
- گفتار اول: تعویق صدور حکم ۲۲۱
- الف) شرایط و مدت تعویق صدور حکم ۲۲۱
- ب) انواع تعویق صدور حکم ۲۲۴
- پ) پی‌آمدهای قرار تعویق صدور حکم ۲۲۶
- گفتار دوم: تعلیق اجرای مجازات ۲۲۷
- الف) شرایط تعلیق اجرای مجازات و مدت آن ۲۲۷
- ب) انواع تعلیق اجرای مجازات ۲۳۳
- پ) پی‌آمدهای قرار تعلیق اجرای مجازات ۲۳۴
- گفتار سوم: آزادی مشروط ۲۳۶
- الف) شرایط اعطای آزادی مشروط ۲۳۷
- ۱- محکومیت مجرم به حبس تعزیری ۲۳۷
- ۲- تحمل بخشی از مجازات ۲۳۸
- ۳- حسن اخلاق و رفتار محکوم و اطمینان از عدم ارتکاب جرم از سوی او ۲۴۰
- ۴- پرداخت ضرر و زیان ۲۴۱
- ۵- نداشتن سابقه استفاده از آزادی مشروط ۲۴۲
- ب) تشریفات و مدت آزادی مشروط ۲۴۲

فهرست مطالب □ ۱۱

۲۴۳.....	پ) پیآمدهای آزادی مشروط
۲۴۴.....	گفتار چهارم: نظارت الکترونیک
۲۴۵.....	الف) انواع نظارت الکترونیک
۲۴۶.....	ب) شرایط نظارت الکترونیک
۲۴۶.....	۱- محکومیت به حبس تعزیری
۲۴۷.....	۲- رضایت شخص محکوم
۲۴۷.....	۳- وجود شرایط مقرر در تعویق مراقبتی
۲۴۸.....	پ) پیامدهای نظارت الکترونیک
۲۴۹.....	گفتار پنجم: نظام نیمه آزادی
۲۴۹.....	الف) شرایط برخورداری از نظام نیمه آزادی
۲۴۹.....	۱- محکومیت مرتکب به حبس تعزیری
۲۵۰.....	۲- گذشت شاکی
۲۵۰.....	۳- سپردن تأمین مناسب
۲۵۱.....	۴- سپردن تعهد
۲۵۱.....	۵- رضایت شخص محکوم
۲۵۲.....	۶- تشریفات اعطا و اجرای نظام نیمه آزادی
۲۵۲.....	ب) پیامدهای اعطای نیمه آزادی

فصل چهارم

جهات سقوط مجازات و اعاده حیثیت

۲۵۶.....	مبحث اول: جهات سقوط مجازات
۲۵۶.....	گفتار اول: مرگ مجرم
۲۵۷.....	الف) جزای نقدی
۲۵۸.....	ب) دیه
۲۵۹.....	پ) قصاص
۲۶۰.....	ت) ضرر و زیان ناشی از جرم

- ۲۶۰..... گفتار دوم: توبه مرتکب
- ۲۶۰..... الف) مفهوم توبه و مبنای شرعی آن
- ۲۶۲..... ب) قلمرو تأثیر توبه
- ۲۶۴..... پ) لزوم احراز توبه
- ۲۶۵..... ت) پی‌آمد توبه
- ۲۶۶..... گفتار سوم: مرور زمان
- ۲۶۶..... الف) دلایل موافقان و مخالفان مرور زمان
- ۲۶۸..... ب) تاریخچه مرور زمان در قوانین ایران و فقه اسلامی
- ۲۷۱..... پ) مواعد مرور زمان
- ۲۷۵..... ت) قطع مرور زمان
- ۲۷۶..... ث) شرایط و پی‌آمدهای شمول مرور زمان
- ۲۷۶..... گفتار چهارم: عفو
- ۲۷۷..... الف) عفو عمومی
- ۲۷۹..... ۱- شرایط عفو عمومی
- ۲۸۰..... ۲- پیامدهای عفو عمومی
- ۲۸۱..... ب) عفو خصوصی
- ۲۸۲..... ۱- قلمرو و شرایط عفو خصوصی
- ۲۸۳..... ۲- تشریفات عفو خصوصی
- ۲۸۵..... ۳- پی‌آمدهای عفو خصوصی
- ۲۸۶..... گفتار پنجم: نسخ قانون
- ۲۸۶..... الف) مفهوم و آثار نسخ
- ۲۸۷..... ب) شیوه‌های نسخ
- ۲۸۷..... ۱- نسخ صریح
- ۲۸۹..... ۲- نسخ ضمنی
- ۲۹۱..... گفتار ششم: گذشت بزه‌دیده
- ۲۹۳..... الف) مصادیق جرایم قابل گذشت

فهرست مطالب □ ۱۳

۲۹۴.....	ب) شرایط گذشت.....
۲۹۶.....	پ) پی آمد گذشت.....
۲۹۷.....	گفتار هفتم: اعمال قاعده در ا.....
۳۰۰.....	مبحث دوم: اعاده حیثیت.....
۳۰۱.....	گفتار اول: پیشینه.....
۳۰۲.....	گفتار دوم: زمان اعاده حیثیت در قانون فعلی.....
۳۰۳.....	گفتار سوم: شرایط و پی آمدهای اعاده حیثیت.....
۳۰۵.....	فهرست منابع.....